

ČÍM ŽIJÚ MALÉ SPOLOČENSTVÁ?

Pastoračná zodpovednosť – „schéma lásky“ – alebo pastoračná, alebo žiadna láska – malé spoločenstvá

Sv. Ján Pavol II. v exhortácii *Christifideles laici*, bod 26, hovorí, že podmienkou toho, aby farnosť bola živá, je okrem malých spoločenstiev (porov. úvahy 372 a 367) potrebné aj to, aby laici, čiže bežní farníci, prijali svoj diel pastoračnej zodpovednosti a teda boli pastoračne činní. Prečo?

Ešte raz si pripomeňme, čo sme hovorili v minulej úvah: Podľa Johna Powella milovať znamená byť pre druhého *oporou*, potom *povzbudením*, *dodaním odvahy k rastu*, k tomu, aby sa stával stále samostatnejší, slobodnejší, dokonalejší, skvelejší, zrelší, vyspelejší,... a nakoniec *výzva*, aby prekročil svoje hranice a naozaj sa cestou tohto rastu vydal.

Cieľom malých spoločenstiev je žiť medzi sebou lásku a jednotu Trojice. A teda žiť medzi sebou túto Powellovu „schému“ lásky: inšpirovaní Kristom a naplnení túžbou po svätosti byť si na tejto ceste navzájom *oporou*, *povzbudením* i *výzvou* spoločne po nej kráčať. A nie je presne toto oná *pastorácia*? Nezahŕňa táto láska v sebe aj všetky nástroje, ktoré bežne považujeme za *pastoračné*, vrátane vzájomnej pomoci pri učení sa a vyučovaní, pri vzraste a napredovaní, poradenstvo a pomoc, modlitba jeden za druhého?

Ak by nič také medzi nami v spoločenstve neexistovalo – teda ak by sme neboli vzájomne *pastoračne činní* a jeden za druhého *pastoračne zodpovední* – tak potom by to znamenalo, že jeden druhého nemilujeme, že sme si ukradnutí. A teda naozaj *sme mŕtvi*, ako nám to na rovinu hovorí Písmo: „*Kto nemiluje, ostáva v smrti*“ (1 Jn 3,14 SSV).

Možno si poviete: Ale veď láska sa nemusí prejavovať iba *pastoračne*! A čo taká obyčajná „ľudská“ láska? Pomôcť niekomu s nákupom... s upratovaním... s hľadaním zamestnania? To predsa tiež je láska, nie?

Iste, *môže* to byť láska. A určite aj táto „pozemská“ láska a služba je *súčasťou* onej pastoračnej lásky a zodpovednosti, o ktorej hovorí pápež. Ale ak by sme ostali iba pri nej – čo by to znamenalo? V podstate len dve veci: Alebo sme Kristovi neuverili, netúžime po Jeho Živote, ani po svätosti a dokonalosti Jeho života a teda ani necítíme potrebu byť v tomto nejako nápomocní iným ľuďom – a potom ešte ani len nie sme kresťania! A ako by sme mohli, súc sami neveriaci, nekresťania a teda mŕtvi, spoločne tvoriť živú a kresťanskú farnosť? Alebo, druhá možnosť, že je nám blížny tak ľahostajný, že síce mu sme ochotní *poslúžiť v maličkostiach* tohto sveta – ale v tom hlavnom, najzásadnejšom, najdôležitejšom, na čom jedinom záleží, totiž v jeho spáse, zbožštení sa v Bohu, mu už pomôcť nechceme a nemienime. A to je ešte desivejšie, než prvá možnosť, pretože v nej sme len neveriaci ignoranti, ale v tejto druhej sme skutoční, opravdiví démoni a diabli!

Takže áno, opravdivá láska kresťana *nevyhnutne* túži poslúžiť blížnemu a to v prvom rade v tej najdôležitejšej oblasti a tou je život s Bohom, zbožštenie sa, spása. A preto táto láska alebo je nutne a nevyhnutne *pastoračná*, – alebo nie je vôbec! A ona je meradlom *živosti* farnosti.

A znovu si uvedomujeme, že je nad naše sily ju poskytovať naraz desiatkam, či stovkám ľudí. Znova je kľúčom k tejto láske malé spoločenstvo: na jednej strane malá skupinka ľudí, ktorí si

touto láskou vzájomne slúžia; ale na druhej strane spoločne tvoria *efektívny tím*, ktorý spoločne dokáže túto láskou vniesť aj do prostredia mimo seba, do farnosti, do sveta naokolo, takým spôsobom, akým by to jeho členovia sami osebe, bez malého spoločenstva, nikdy nedokázali. Aj preto sv. Ján Pavol II. vidí malé spoločenstvá ako kľúčovú podmienku opravdivej pastoračnej lásky, keď píše: „*Sú podporované biskupmi a ich konferenciami ako pastoračná priorita a osvedčujú sa ako centrá kresťanskej formácie a misionárskeho vyžarovania. Ide o skupiny kresťanov, ktorí sa stretávajú na rodinnej úrovni alebo v obmedzenom okruhu, aby sa modlili, čítali Písmo, prehlbovali si náboženské vedomosti a debatovali o cirkevných problémoch z hľadiska spoločného zaangažovania. ... Také spoločenstvá decentralizujú a organizujú farnosť, s ktorou zostávajú stále spojené. ... V nich zažíva jednotlivý kresťan spoločenstvo, cíti sa sám ako aktívny element a dostáva popud spolupracovať na úlohe pre všetkých. Týmto spôsobom sú základné spoločenstvá pomocou pre prvozvestovanie a pre prehlbené hlásanie evanjelia a sú zdrojom nových služieb.*“ (Redemptoris missio 51)

Všimnime si, že pápež v tomto texte rozlišuje zhruba tri roviny tejto *pastoračnej lásky*:

- Starostlivosť členov malého spoločenstva voči sebe navzájom: spoločenstvo, prehlbovanie vedomostí, štúdium Písma, modlitba, podpora;
- Služba spoločenstvu farnosti: decentralizujú ju a organizujú, stáva sa z nej opravdivý organizmus, kde každý nachádza svoje dôležité miesto a je aktívny, angažuje sa;
- Apoštolát za hranice farnosti: základ pre evanjelizáciu, pre svedectvo,...

Všetky tri roviny charakterizujú aj Božiu lásku: Otec, Syn a Duch Svätí sami v sebe, v kruhu Trojice; Trojjediný Boh smerom k Cirkvi, ktorú si pridružil a s ktorou sa v Kristovi zjednocuje; a napokon Božia túžba spasí všetkých ľudí ich privedením do svojej jedinej Cirkvi. Ak teda chceme byť zbožštení a žiť život Boha, musíme aj milovať láskou Boha – a teda práve tou zachraňujúcou, posilňujúcou a teda *pastoračnou* láskou, prenikajúcou celý náš život a pulzujúcou podobne, a súčasne rôzne na týchto troch rovinách: ako jednotlivci v malom spoločenstve, ako spoločenstvo vo farnosti a ako farnosť, spoločenstvo všetkých jej spoločenstiev, smerom k svetu, ktorý apoštolujeme a evanjelizujeme. A to všetko efektívne a organizovane, ako na nás apeluje už Koncil: „*Nech veriaci konajú svoj apoštolát v duchu svornej spolupráce. ... Organizovaný apoštolát má aj preto veľký význam, lebo v cirkevných spoločenstvách i rozličných prostrediach je často potrebná spoločná apoštolská činnosť. ... Najmä v súčasných pomeroch je veľmi potrebné, aby sa v laickom pracovnom prostredí upevnila spoločná a organizovaná forma apoštolovania, pretože jedine pevným zomknutím síl je dnes možné v plnej miere uskutočniť všetky ciele apoštolátu a účinne brániť jeho záujmy.*“ (Apostolicam Actuositatem 18).

A kým tak nekonáme, nie je to ani Božia, ani láska!

Váš Inky